

միգամամնեբու, և յարդգողի վրայ կը խօսի, այս մասն ալ անուանել՝ ուստեգաթաւ կոորին:

Մեր ուսումնասիրութեան մէջ՝ այս տուած սահմանիս համեմատ բառերն պիտի գործածենք: Այս անուանակոչութիւնն ընելէ վերջը ուղղակի նիւթին մէջ մտնենք: Հ. ԽՈՐԷՆ, Ս.

ԼՈՅՍ ԿԱՆԹԵՂԸ

(ԱՌԱՆԴՈՒԹԻՒՆ ՆԱԽԵԱՑ)

Ճգնաւորը ծնրադիր Ապարան լերան սարաւանդին վրայ, երկաւր, երկաւր աղօթեց: Բայց երկնքէն չկաթեցաւ անոր սրտին մէջ շիթ մը ուրախ սիրտիանք:

Ժայռին կուշտէն թափօր մը շարժեցաւ, դպիրներն բռնած՝ են ջահեր վառ վառ. ահա կ'երևի լոյս դէմքը Լուսաւորիչ սուրբ Գրիգորին, ու վիճափոր մասուռէն թափօրը կը շարժի Ապարանի սարէն վեր:

Մութին մէջ՝ շարժուն հրդեհ մը կը կարծուին վառ ջահերուն բոցերը:

Ուսաւորներ խուռներամ կանխեր շաւուր են լերան կատարն՝ աւազանին շուրջը. կը սպասեն հրաշագործ հայրապետին:

Հայրմերի երգը կը լսուի, կ'աղօթեն հաւատացեալները, մթութեան մէջ լուսնի լուսով կ'որոշուին սարերու կատարները և ուրուանկարը աղօթող բազմամրոխին: Սուրբ Լուսաւորիչ մտածփոփ կ'աղօթէ զոհարանի մը վրայ կանգնած փայտէ խաչին առջև: Դպիրներու երգն անոյշ կը հնչէ, կը լսուի ներդաշնակ ձայնը ճոճաւակներու և ճոճերու:

Մարած են ջահերը: Ժողովուրդը աչուրնին սկեռած դէպ ի երկինք, կը սպասեն սովորական հրաշքին:

Երգերը կը դադրին. պահ մը մթութեան մէջ բազմամրոխին լուսութիւնը մահասարսուռ վեհափառութիւն մը կ'առնէ:

Հայրապետը զմայլելի յափշտակութեամբ բազկատարած՝ անշշուկ երկինք կը նայի, և ահա ամպերու խոր անդունդն երէն լոյս մը կ'երկարի և աւազանին կեղերնին վրայ՝ կանթեղի ձեռով կը պլպլայ այդ լոյսը՝ լապտերն անպարան: Ուսաւորները այդ հրաշքին վրայ կը սկսին երգել հայրմերի աղօթքը հոգեզմայլ:

Աստուծոյ լոյսը դարձեալ յայտնուած էր. իսկ ճգնաւորը, ինչպէս միշտ, նոյնպէս ալ այն գրեթէ՝ զրկուած էր այդ լոյսէն, անի կ'ուզէր սուրբ Լուսաւորիչ աստիճան հրաշագործ սուրբի համբաւ մ'ունենալ, սակայն խիղճն անոր կ'ըսէր. «Տէրը ամբարտաւաններուն կը հակառակի»... Եւ Ապարանի անպարան կանթեղն անոր հոգիին մէջ բնաւ չի պլպլեցաւ:

* *

Լուսաւորիչը հոն լերան բարձունքն իր աղօթքով կազմած էր խորհրդական տաճար մը Անմահին, ուր անպարան կանթեղը կը կախուէր, ու վայրը նոյն օրէն սկսեալ կը կոչուէր Ապարան, զի առանց պարանի էր կախուած կանթեղը:

Կ'աղօթէր Լուսաւորիչ, վայրն կ'ըլլար հրեշտակներու բնակարան, և արդարները միայն արժանի կ'ըլլային տեսնելու Լուսաւորիչի լոյս կանթեղը:

Փոքրիկ հրեշտակներ ձեռք ձեռքի տուած, թրթուռն ոսկի թևերով՝ երկինքէն կախուած շղթայ մը կը կազմէին և Լուսաւորիչի սուրբ գլխուն վրայ կը բռնէին նոյն կանթեղը՝ մաքուր հոգիներու ջահ լուսատու:

* *

Ճգնաւորը յուսահատ՝ հարցուց սուրբ հայրապետին, թէ ինչո՞ւ ինքն երբեք չկրցաւ տեսնել այդ լոյսը երկնահրաշքի պատասխան առաւ լուսատու լոյս հոգի Լուսաւորիչն:

— Մնափառութիւն, նախանձ, ատեւութիւն, նենգութիւն կրքեր են դժոխաւ:

յին, որ մուժ վարագոյր մը կը քաշեն աշքին առջև: Տէրն անպարսն կանթեղը ցոյց կու տայ միայն այն արդարներուն, որոնց հոգին աւելի ճերմակ է քան շուշանը հովիտներուն, որոնց հոգին երբեք ծանրացած չէ չարութիւններով, այլ աւելի թեթեւ է. քան հրեշտակներու շունչը դրախտարոյր:

Ճգնաւորը լոնց, ամպերուն նայեցաւ. աստղերը հեռու, շատ հեռու երեցան, իր ճգնութիւնները ապարդիւն էին մնացած, զի կիրքերն աւելի ուժգնօրէն զանի ընկճեր եւ հեռացուցեր էին հոգեկան վեհագոյն բարձրութիւնէն...

Հ. Ս. ԵՐԵՄԵԱՆ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՐՁԱԳԱՆԳ

Հայկ. Բարեգ. Ընդհ. Միութեան կտակները եւ նուիրատուութիւնները

(1912ին եւ 1913ին)

Ա. — Կանխորդ նպատակի համար եռիրատուութիւններ.

1. — Մեր լաւագոյն բարեկամներէն եւ աշխատակիցներէն Տօրթ. Պ. Կոստանդան, Միութեան Իզմիրի Տեղական Մասնաժողովին մեծայարգ Ատենապետը, որ ցոյց տուած անձնութիւնները փոխարէն արդէն Պատուոյ Անդամ նշանակուած էր, իր համակրութեան եւ վստահութեան մէկ նոր ապացոյցը տուաւ մեզի, Միութեան նուիրելով Իզմիրի մէջ իր սեփական չորս տունները, 4,000 Օսմ. Ոսկի արծողութեամբ, որոնց կալուածային փոխանցումը Միութեան հաշուոյն մեր Ատենապետին անուանը կատարած է: Արտայայտուած զգացումներուն ազնուութեամբը նշանակելի նամակի մը մէջ, վեհանձն նուիրատուն յիշեալ տուններուն եկամուտին մէկ երրորդ մասը՝ իր մահուէն վերջ կը յատ-

կացնէ Իզմիրի «Հոփսիմեանց» Աղջկանց վարժարանին, իսկ երկու երրորդն ալ Միութեան նպատակին: Այս նոր եւ կարեւոր նուիրարեութեան բերմունցով, փութացինք արձանագրել Տօրթ. Պ. Կոստանդանը Միութեան Բարերար Անդամներու շարքին մէջ:

2. — Անկեղծ հաճոցով կը ծանուցանենք որ Տ. Գէորգ Սարգիսեան, Աղեքսանդրոյ ծխախոտի հանրածանօթ վաճառականը, որ յայտնի է իր բարեսիրութիւններով, եւ Տիկին Ա. Գ. Սարգիսեան, նոյնպէս Բարերար Անդամի տիտղոսը ըստացան, Միութեան վեհանձնօրէն նուիրած ըլլալով 2,000 Անգլ. Ոսկի գումար մը յօգուտ իրենց ծննդավայրին՝ Ակն, ուր մասնաւոր ձեռնարկ մը՝ պիտի ստեղծուի իրենց անունով եւ պիտի մատակարարուի արժեթուղիներու վերածուած իրենց յիշեալ նուիրատուութեան եկամուտով:

3. — Երախտագիտութեան զգացումով մըն է նաեւ որ՝ ստացանք Բարեգաբնակ Տ. Երուանդ Յակոբեանէ 25,000 Ֆրանքի գումար մը, որուն կ'ընկերանար բարձր մարդասիրութեան զգացումներով տոգորուած նամակ մը, ուր նուիրատուին համեստութիւնը կ'արտացոլայ: Մոյն նուիրատուութեան տարեկան եկամուտը պիտի զործածուի Տալուրի գիւղի կրթական եւ անտեսական պէտքերուն: Այս վեհանձն նուիրարեութեամբ, Տ. Յակոբեան եւ մեր ընկերութեան Բարերար Անդամ եւ զած է:

4. — Տիգրան Խան Քէլէկեան, Միութեան Բարերար Անդամ, — որուն կարեւոր նուիրատուութիւնները (37,500 Ֆրանք) ծանուցինք մեր նախորդ Տեղեկագիրներուն մէջ, Տօրթ-Եօլի մէջ Որբանոցի մը շինութեան համար՝ ի յիշատակ իր ողբացեալ կործար Գէորգ Քէլէկեանի, — հաճեցաւ Միութեան տրամադրութեան տակ ղնելու 25,000 Ֆրանքի նոր գումար մը (ինչ որ իր նուիրատուութեանց համար գումարը կը բարձրացնէ 62,500 Ֆրանքի), Որբանոցին շինութիւնը ամբողջացնելու նպատակաւ: Յատկապէս մեր խո-